

I

(Acte legislative)

DIRECTIVE

DIRECTIVA (UE) 2015/637 A CONSILIULUI

din 20 aprilie 2015

privind măsurile de coordonare și cooperare pentru facilitarea protecției consulare a cetățenilor nereprezentați ai Uniunii în țările terțe și de abrogare a Deciziei 95/553/CE

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 23,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu o procedură legislativă specială,

întrucât:

- (1) Cetățenia Uniunii este statutul fundamental al resortisanților statelor membre. Dreptul de a se bucura, pe teritoriul unei țări terțe în care statul membru al cărui resortisanți sunt nu este reprezentat, de protecție din partea autorităților diplomatice și consulare ale altui stat membru, în aceleași condiții ca și resortisanții acelui stat, este unul dintre drepturile specifice acordate cetățenilor Uniunii în temeiul articolului 20 alineatul (2) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
- (2) Tratatul de la Lisabona a consolidat statutul cetățeniei Uniunii și drepturile aferente acestuia. Articolul 23 din TFUE prevede adoptarea unor directive care să stabilească măsurile de coordonare și de cooperare necesare pentru a facilita protecția consulară a cetățenilor nereprezentați ai Uniunii.
- (3) Valorile pe care se întemeiază Uniunea includ solidaritatea, nediscriminarea și respectarea drepturilor omului; în relațiile sale cu lumea în ansamblu, Uniunea ar trebui să își susțină valorile și să contribuie la protecția cetățenilor săi. Dreptul fundamental la protecție consulară al cetățenilor nereprezentați ai Uniunii în aceleași condiții ca resortisanții naționali, consacrat la articolul 46 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (carta), este o expresie a solidarității europene. Acesta oferă o dimensiune externă conceptului de cetățenie a Uniunii și consolidează identitatea Uniunii în țările terțe.
- (4) Scopul prezentei directive este de a stabili măsurile de cooperare și coordonare necesare facilitării suplimentare a protecției consulare pentru cetățenii nereprezentați ai Uniunii. Aceste măsuri ar trebui să sporească atât securitatea juridică, cât și cooperarea eficientă și solidaritatea între autoritățile consulare.
- (5) În conformitate cu articolul 20 alineatul (2) litera (c) din TFUE și articolul 23 din TFUE, statele membre ar trebui să ofere protecție consulară cetățenilor nereprezentați în aceleași condiții ca pentru propriii resortisanți. Prezenta directivă nu aduce atingere competenței statelor membre de a determina domeniul de aplicare al protecției care este oferită propriilor resortisanți.
- (6) Prezenta directivă nu aduce atingere relațiilor consulare dintre statele membre și țările terțe, în special drepturilor și obligațiilor care decurg din cutumele și acordurile internaționale, în special din Convenția din 24 aprilie 1963

⁽¹⁾ Avizul din 25 octombrie 2012 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

privind relațiile consulare (Convenția de la Viena), pe care statele membre le aplică în conformitate cu dreptul Uniunii. În temeiul articolului 8 din Convenția de la Viena, statele membre pot oferi protecție consulară în numele altui stat membru în urma unei notificări adecvate și dacă țara terță în cauză nu exprimă obiecții. Dificultăți pot apărea în special în raport cu situațiile în care sunt implicați cetățeni care sunt, de asemenea, resortisanți ai țării gazdă. Statele membre, sprijinite prin cooperare consulară locală, ar trebui să adopte, cu privire la țările terțe, măsurile necesare pentru a se asigura că, în orice situație dată, poate fi oferită protecție consulară în numele altor state membre.

- (7) Atunci când cetățenii nereprezențați au nevoie de protecție în țări terțe, sunt necesare o cooperare și o coordonare eficiente. Statul membru care oferă asistență într-o țară terță și statul membru al cărui resortisant este cetățeanul ar trebui să coopereze îndeaproape. Cooperarea consulară locală în ceea ce privește cetățenii nereprezențați poate fi deosebit de complexă, deoarece necesită coordonarea cu autorități care nu sunt reprezentate local, inclusiv, acolo unde este relevant, cu ambasade sau consulate competente. Pentru a remedia neajunsurile provocate de lipsa unei ambasade sau a unui consulat al propriului stat membru al cetățeanului, ar trebui instituit un set de reguli clar și stabil. De asemenea, este necesar să se clarifice măsurile existente pentru a asigura o protecție eficientă.
- (8) Cetățenii Uniunii ar trebui să fie considerați ca fiind nereprezențați într-o țară terță dacă statul membru de cetățenie nu are o ambasadă, un consulat sau un consul onorific stabilit acolo. De asemenea, cetățenii ar trebui să fie considerați ca fiind nereprezențați dacă ambasadă, consulatul sau consulul onorific stabilit la nivel local nu sunt în măsură, din orice motiv, să ofere într-un anumit caz protecția pe care persoana în cauză ar fi îndreptățită să o primească în conformitate cu legislația sau practicile naționale. Ambasadele și consulatele ar trebui să se informeze reciproc cu privire la orice circumstanțe excepționale care pot afecta temporar capacitatea acestora de a oferi protecție consulară. Accesibilitatea și proximitatea ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare. De exemplu, un cetățean care solicită protecție consulară sau asistență din partea ambasadei sau a consulatului unui alt stat membru ar trebui să nu fie redirecționat către ambasada, consulatul sau consulul onorific al propriului stat membru al cărui resortisant este atunci când, din cauza circumstanțelor locale sau a lipsei resurselor, nu este posibil ca cetățeanul să contacteze sau să fie contactat în condiții de siguranță de către aceste din urmă instituții într-un mod care să-i permită să primească protecție consulară. Noțiunea de absență a reprezentării ar trebui interpretată în vederea asigurării exercitării efective a dreptului cetățenilor nereprezențați de a fi protejați de ambasadă sau consulatul altui stat membru în mod nediscriminatoriu, ținând seama de circumstanțele fiecărui caz în parte. Cetățenii care dețin cetățenia mai multor state membre ar trebui considerați ca fiind nereprezențați atunci când niciunul dintre statele membre ai căror resortisanți sunt nu este reprezentat în țara terță în cauză.
- (9) În vederea asigurării exercitării efective a dreptului consacrat la articolul 20 alineatul (2) litera (c) din TFUE și a dreptului la respectarea vieții private și de familie, astfel cum este recunoscut la articolul 7 din cartă, și ținând seama de legislația și practicile naționale, ar putea fi necesar ca statul membru care acordă asistență să ofere protecție membrilor de familie din țări terțe ai unor cetățeni ai Uniunii, în funcție de circumstanțele specifice fiecărui caz. Prezenta directivă nu exclude faptul că, în timpul consultărilor care ar trebui să aibă loc înainte de furnizarea asistenței, statul membru care oferă asistență și statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat pot conveni, ori de câte ori este cazul, asupra posibilității de a extinde asistența la membrii de familie din țări terțe ai cetățeanului nereprezentat al Uniunii dincolo de ceea ce este cerut prin legislația statului membru care acordă asistență sau de ceea ce este dictat de practica sa, luând în considerare cât mai mult posibil solicitările din partea statului membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat, și în măsura în care ceea ce este convenit respectă cerințele dreptului Uniunii. Cu toate acestea, statele membre ar putea să nu fie în măsură să furnizeze anumite tipuri de protecție consulară membrilor de familie din țări terțe, cum ar fi documente de călătorie provizorii. În cazul asistenței acordate minorilor, interesul superior al copilului ar trebui să fie considerat primordial, în conformitate cu articolul 24 din cartă și astfel cum este prevăzut în Convenția Organizației Națiunilor Unite din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului.
- (10) Cetățenii nereprezențați ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita protecție consulară din partea ambasadei sau a consulatului oricărui stat membru. Totuși, acest lucru nu ar trebui să împiedice statele membre să încheie acorduri practice cu scopul de a distribui responsabilitățile în ceea ce privește asigurarea protecției consulare a cetățenilor nereprezențați în conformitate cu prezenta directivă. Astfel de acorduri sunt benefice pentru cetățeni, deoarece permit o mai bună pregătire pentru a asigura o protecție eficientă. Statele membre care primesc cereri de protecție ar trebui să evalueze dacă, într-un caz specific, este necesar să se furnizeze protecție consulară sau dacă respectivul caz poate fi transferat către ambasada sau consulatul care este desemnat ca fiind competent în conformitate cu un acord aflat deja în vigoare. Statele membre ar trebui să informeze Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) cu privire la orice astfel de acord, care ar trebui făcut public de către Uniune și statele membre pentru a asigura transparența pentru cetățenii nereprezențați.
- (11) Prezenta directivă nu ar trebui să împiedice statul membru care nu este reprezentat într-o țară terță să furnizeze protecție consulară unuia dintre resortisanții săi, de exemplu prin furnizarea de servicii consulare online, acolo unde este cazul. Statul membru al cărui resortisant este un cetățean nereprezentat ar trebui să poată solicita statului membru din care cetățeanul respectiv solicită sau primește protecție consulară să transfere cererea sau cazul pentru a furniza el însuși protecție consulară. Un astfel de transfer nu ar trebui să conducă la privarea cetățeanului nereprezentat de protecție consulară.

- (12) În pofida tradițiilor diferite ale statelor membre cu privire la competențele consulilor onorifici, aceștia nu oferă de obicei aceeași gamă de servicii ca ambasadatele sau consulatele. Având în vedere că consulii onorifici își îndeplinesc adesea misiunea pe bază de voluntariat, decizia dacă prezenta directivă ar trebui să se aplice sau nu consulilor onorifici ar trebui să fie lăsată la latitudinea fiecărui stat membru. Consulii onorifici ar putea fi obligați să ofere protecție consulară cetățenilor nereprezențați, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte.
- (13) Cererile de protecție ar trebui să fie prelucrate în cazul în care solicitanții prezintă o carte de identitate sau un pașaport de cetățean al Uniunii valabil. Totuși, este posibil ca cetățenii nereprezențați care au nevoie de protecție consulară să nu mai fie în posesia documentelor lor de identitate. Statutul fundamental de cetățean al Uniunii este conferit în mod direct de dreptul Uniunii, iar documentele de identitate nu au decât o valoare declarativă. În cazul în care solicitanții nu au posibilitatea să prezinte un document de identitate valabil, aceștia ar trebui să își poată dovedi identitatea prin orice alte mijloace. Dacă este cazul, identitatea persoanei în cauză ar putea fi verificată atunci când sunt consultate autoritățile din statul membru al cărui resortisant susține că este solicitantul. În ceea ce privește membrii de familie din țări terțe care însoțesc solicitantul, autoritățile din statul membru al cărui resortisant este solicitantul ar trebui, de asemenea, să fie în măsură să ajute statul membru care oferă asistență pentru verificarea identității și a existenței unei relații de familie cu solicitantul.
- (14) Pentru a stabili ce măsuri de coordonare și cooperare sunt necesare, ar trebui să se specifice domeniul de aplicare al protecției consulare în temeiul prezentei directive. Protecția consulară a cetățenilor nereprezențați ar trebui să includă asistența într-o serie de situații tipice în care statele membre furnizează protecție consulară propriilor resortisanți în funcție de circumstanțele individuale ale fiecărui caz în parte, cum ar fi în cazul arestului sau detenției, al unui accident sau al unei boli grave sau în caz de deces, precum și în ceea ce privește asistența și repatrierea în caz de dificultate sau emiterea de documente provizorii. Deoarece protecția necesară depinde întotdeauna de situația *de facto*, protecția consulară nu ar trebui să se limiteze la situațiile menționate în mod explicit în prezenta directivă.
- (15) După caz, ar trebui respectate în mod corespunzător dorințele cetățeanului, inclusiv cu privire la chestiunea dacă membrii familiei sau alte persoane înrudite ar trebui informate și, în caz afirmativ, care dintre acestea. În mod similar, în caz de deces, ar trebui să se țină seama în mod corespunzător de dorințele rudelor apropiate privind măsurile care trebuie luate în ceea ce privește rămășițele cetățeanului decedat. Statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat ar trebui să fie responsabil de aceste contacte.
- (16) Autoritățile statelor membre ar trebui să coopereze și să se coordoneze îndeaproape între ele, precum și cu Uniunea, în special cu Comisia și SEAE, în spiritul respectului reciproc și al solidarității. Pentru a asigura o cooperare rapidă și eficientă, statele membre ar trebui să furnizeze și să actualizeze în permanență informații privind punctele de contact relevante din statele membre prin intermediul site-ului internet securizat al SEAE (*Consular OnLine*).
- (17) În țările terțe, Uniunea este reprezentată de delegațiile Uniunii care, în strânsă cooperare cu misiunile diplomatice și consulare ale statelor membre, contribuie la aplicarea dreptului cetățenilor Uniunii la protecție consulară, astfel cum se specifică la articolul 35 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Prezenta directivă recunoaște pe deplin și consolidează și mai mult contribuția deja furnizată de SEAE și delegațiile Uniunii, în special în timpul situațiilor de criză, în conformitate cu Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (10).
- (18) În ceea ce privește coordonarea la nivel local, ar trebui clarificate competențele și rolurile corespunzătoare ale tuturor actorilor relevanți, pentru a asigura faptul că cetățenii nereprezențați beneficiază de asistența la care au dreptul în conformitate cu principiul nediscriminării. Cooperarea consulară la nivel local ar trebui să acorde atenția cuvenită cetățenilor nereprezențați, de exemplu prin colectarea și actualizarea periodică a informațiilor referitoare la punctele de contact relevante și distribuirea acestora ambasadelor și consulatelor locale ale statelor membre și delegației Uniunii.
- (19) Reuniunile de cooperare consulară la nivel local, organizate în strânsă cooperare cu delegația Uniunii, ar trebui să includă un schimb periodic de informații privind aspecte relevante pentru cetățenii nereprezențați, cum ar fi siguranța cetățenilor, condițiile de detenție, notificarea consulară și accesul la asistență consulară, precum și cooperarea în situații de criză. În cadrul acestor reuniuni, statele membre reprezentate ar trebui, acolo unde este necesar, să convină asupra unor modalități practice pentru a se asigura că cetățenii nereprezențați sunt efectiv protejați. Un astfel de acord ar putea să nu fie necesar dacă, de exemplu, numărul cetățenilor nereprezențați este mic.

⁽¹⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

- (20) O repartizare clară a responsabilităților între statele membre reprezentate și cele nereprezentate și delegația Uniunii este esențială pentru a asigura un nivel adecvat de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor. Prin urmare, planurile pentru situațiile de urgență ar trebui să fie coordonate și să ia în considerare pe deplin cetățenii nereprezențați. În acest scop, în cadrul pregătirii intervenției în caz de criză la nivel local, statele membre care nu au o ambasadă sau un consulat stabilit la nivel local ar trebui să furnizeze toate informațiile disponibile și relevante privind cetățenii lor în teritoriu. Astfel de informații ar trebui să fie actualizate, după caz, în cazul unei crize. Ambasadele și consulatele competente, precum și delegațiile Uniunii ar trebui să fie informate și, după caz, implicate în măsurile de pregătire pentru situații de criză. Informațiile referitoare la aceste măsuri ar trebui puse la dispoziția cetățenilor nereprezențați. În cazul unei crize, statul-pilot sau statul (statele) membru (membre) care coordonează asistența ar trebui să coordoneze sprijinul furnizat cetățenilor nereprezențați și utilizarea capacităților de evacuare disponibile pe baza planificării convenite și a evoluțiilor la nivel local, fără discriminare.
- (21) Interoperabilitatea dintre personalul consular și alți experți în gestionarea situațiilor de criză ar trebui să fie consolidată, în special prin participarea acestora în cadrul echipelor multidisciplinare pentru situații de criză, cum ar fi cele din cadrul structurilor SEAE de răspuns la situații de criză, coordonare operațională și gestionare a crizelor și în cadrul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii ⁽¹⁾.
- (22) Ar trebui să fie posibil să se ceară sprijinul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii dacă este necesar pentru protecția consulară a cetățenilor nereprezențați. Acest sprijin ar putea fi solicitat, de exemplu, de către statul-pilot sau de către statul (statele) membru (membre) care coordonează asistența.
- (23) Termenul „stat-pilot” utilizat în prezenta directivă se referă la unul sau mai multe state membre reprezentate într-o anumită țară terță, responsabile de coordonarea și organizarea asistenței cetățenilor nereprezențați în situații de criză. Conceptul de stat-pilot, astfel cum a fost stabilit în Liniile directoare relevante ale Uniunii ⁽²⁾, ar putea fi dezvoltat în continuare în conformitate cu dreptul Uniunii și, în special, cu prezenta directivă.
- (24) În cazul în care un stat membru este informat sau primește o cerere de protecție consulară din partea unei persoane care susține că este un cetățean nereprezentat, acesta ar trebui, cu excepția situațiilor de extremă urgență, să contacteze întotdeauna fără întârziere statul membru al cărui resortisant este cetățeanul și să-i furnizeze toate informațiile relevante înainte de a oferi orice fel de asistență. Statul membru al cărui resortisant este cetățeanul ar trebui să furnizeze, fără întârziere, orice informații relevante cu privire la caz. Această consultare ar trebui să permită statului membru al cărui resortisant este cetățeanul să solicite transferul cererii sau al cazului pentru a oferi protecție consulară el însuși. De asemenea, această consultare ar trebui să permită statelor membre în cauză să facă schimb de informații relevante în scopul, de exemplu, asigurării faptului că un cetățean nereprezentat nu profită în mod abuziv de dreptul său la protecție consulară în temeiul articolului 20 alineatul (2) litera (c) din TFUE. Prezenta directivă nu poate fi invocată de cetățeni ai Uniunii în caz de abuz.
- (25) Solidaritatea și cooperarea reciprocă privesc și aspectele de ordin financiar. Acele state membre care oferă protecție consulară sub formă de asistență financiară pentru propriii cetățeni fac acest lucru doar în ultimă instanță și numai în cazuri excepționale în care cetățenii nu pot obține mijloace financiare prin alte metode, cum ar fi prin transferuri din partea familiei, prietenilor sau angajatorilor. Cetățenilor nereprezențați ar trebui să li se acorde asistență financiară în aceleași condiții ca și resortisanților statului membru care acordă asistență. Cetățeanului nereprezentat ar trebui să i se solicite să semneze un document prin care se angajează să ramburseze costurile suportate statului membru al cărui resortisant este, cu condiția ca resortisanții statului membru care acordă asistență în aceeași situație să fie obligați să ramburseze costurile respective propriului stat membru. Cetățeanului nereprezentat i se poate solicita ulterior de către statul membru al cărui resortisant este să ramburseze costurile respective, inclusiv orice taxe consulare aplicabile.
- (26) Prezenta directivă ar trebui să asigure rambursări și o repartizare a obligațiilor financiare. În cazul în care protecția consulară acordată unui cetățean nereprezentat implică semnarea unui angajament de rambursare, statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat ar trebui să ramburseze costurile suportate statului membru care oferă asistență. Ar trebui să rămână la latitudinea statului membru care acordă asistență să decidă asupra solicitării rambursării costurilor suportate. Statul membru care acordă asistență și statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat ar trebui să aibă posibilitatea de a conveni acorduri detaliate pentru rambursare în cadrul unor anumite termene.
- (27) Protecția consulară acordată unui cetățean nereprezentat în cazul arestului sau detenției poate implica costuri de deplasare, costuri de cazare sau costuri de traducere neobișnuit de mari pentru autoritățile diplomatice sau consulare ale statului membru care acordă asistență, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte. Statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat ar trebui să fie informat cu privire la aceste costuri

⁽¹⁾ Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii (JO L 347, 20.12.2013, p. 924).

⁽²⁾ Liniile directoare ale Uniunii Europene privind punerea în aplicare a conceptului de stat-pilot în domeniul consular (JO C 317, 12.12.2008, p. 6).

posibile în cadrul consultărilor care ar trebui să aibă loc înainte de furnizarea asistenței. Statul membru care acordă asistență ar trebui să poată solicita rambursarea acestor costuri neobișnuit de mari din partea statului membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat. Statul membru al cărui resortisant este cetățeanul ar trebui să ramburseze statului membru care acordă asistență costurile suportate. Statul membru care acordă asistență și statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat ar trebui să aibă posibilitatea de a conveni acorduri detaliate pentru rambursare în cadrul unor anumite termene. În conformitate cu principiul nediscriminării, statele membre ai căror resortisanți sunt cetățenii nereprezențați nu pot solicita cetățenilor săi să ramburseze costuri pe care resortisanții statului membru care acordă asistență nu ar fi obligați să le ramburseze.

- (28) Procedurile financiare ar trebui să fie simplificate pentru situațiile de criză. Având în vedere particularitățile acestor situații, cum ar fi necesitatea unui răspuns rapid în privința unui număr considerabil de cetățeni, nu ar trebui să fie necesar un angajament de rambursare pentru ca statul membru care oferă asistență să solicite și să primească o rambursare din partea statului (statelor) membru (membre) al cărui (căror) resortisant este cetățeanul nereprezentat. Statele membre al căror resortisant este cetățeanul nereprezentat ar trebui să ramburseze costurile suportate statului (statelor) membru (membre) care acordă asistență. Ar trebui să rămână la latitudinea statului (statelor) membru (membre) care acordă asistență să decidă asupra solicitării rambursării costurilor suportate și sub ce formă. Statul membru care acordă asistență și statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat ar trebui să aibă posibilitatea de a conveni acorduri detaliate pentru rambursare în cadrul unor anumite termene. În cazul unei crize care are sau e posibil să fi avut un impact negativ asupra unui număr important de cetățeni ai Uniunii și dacă acest lucru este solicitat de statul membru care acordă asistență, statele membre ai căror resortisanți sunt cetățenii nereprezențați ar trebui să ramburseze costurile proporțional, prin împărțirea costurilor suportate la numărul de cetățeni care beneficiază de asistență.
- (29) Prezenta directivă ar trebui să fie revizuită la trei ani de la termenul de transpunere a acesteia. În special, eventuala necesitate de a revizui procedurile financiare pentru a asigura o repartizare adecvată a sarcinilor ar trebui să fie evaluată în funcție de informațiile care urmează a fi furnizate de statele membre cu privire la punerea în aplicare practică a directivei, inclusiv orice statistici și cazuri relevante. Comisia ar trebui să pregătească un raport și să analizeze necesitatea unor eventuale măsuri suplimentare, inclusiv, după caz, prin propunerea de modificare a prezentei directive cu scopul de a facilita exercitarea dreptului la protecție consulară al cetățenilor Uniunii.
- (30) Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de către statele membre în contextul prezentei directive.
- (31) Prezenta directivă nu ar trebui să împiedice introducerea unor dispoziții naționale mai favorabile, în măsura în care acestea sunt compatibile cu aceasta.
- (32) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative ⁽²⁾, statele membre și-au luat angajamentul de a adăuga la notificarea măsurilor lor de transpunere, în cazuri justificate, unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare ale instrumentelor naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că este justificată transmiterea unor astfel de documente.
- (33) Prezenta directivă urmărește promovarea protecției consulare, astfel cum este recunoscută în cartă. Aceasta respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special în cartă, mai ales principiul nediscriminării, dreptul la viață și la integritate al persoanei, dreptul la respectarea vieții private și de familie, drepturile copilului, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil. Prezenta directivă ar trebui pusă în aplicare în conformitate cu drepturile și principiile respective.
- (34) În conformitate cu interzicerea discriminării prevăzută în cartă, statele membre ar trebui să pună în aplicare prezenta directivă fără discriminare între beneficiarii prezentei directive pe criterii de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de altă natură, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală.
- (35) Decizia 95/553/CE a Reprezentanților Guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului ⁽³⁾ ar trebui abrogată,

⁽¹⁾ Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO L 281, 23.11.1995, p. 31).

⁽²⁾ JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

⁽³⁾ Decizia 95/553/CE a Reprezentanților Guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului din 19 decembrie 1995 privind protecția cetățenilor Uniunii Europene prin reprezentanțele diplomatice și consulare (JO L 314, 28.12.1995, p. 73).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

CAPITOLUL 1

DISPOZIȚII GENERALE ȘI DOMENIU DE APLICARE

Articolul 1

Obiect

(1) Prezenta directivă stabilește măsurile de coordonare și de cooperare necesare pentru a facilita exercitarea dreptului cetățenilor Uniunii stabilit la articolul 20 alineatul (2) litera (c) din TFUE de a beneficia, pe teritoriul unei țări terțe în care statul membru al cărui resortisanți sunt nu este reprezentat, de protecție din partea autorităților diplomatice și consulare ale oricărui stat membru, în aceleași condiții ca și resortisanții statului membru respectiv, luând de asemenea în considerare rolul delegațiilor Uniunii de a contribui la punerea în aplicare a acestui drept.

(2) Prezenta directivă nu privește relațiile consulare dintre statele membre și țări terțe.

Articolul 2

Principiu general

(1) Ambasadele sau consulatele statelor membre furnizează protecție consulară cetățenilor nereprezentați, în aceleași condiții ca și pentru propriii resortisanți.

(2) Statele membre pot decide ca prezenta directivă să se aplice protecției consulare furnizate de către consuli onorifici în conformitate cu articolul 23 din TFUE. Statele membre se asigură că cetățenii nereprezentați sunt informați în mod corespunzător cu privire la aceste decizii și la măsura în care consulii onorifici au competența de a furniza protecție într-un anumit caz.

Articolul 3

Protecția consulară din partea statului membru al cărui resortisant este cetățeanul

Statul membru al cărui resortisant este un cetățean nereprezentat poate solicita statului membru de la care cetățeanul nereprezentat solicită sau primește protecție consulară să redirecționeze cererea cetățeanului nereprezentat sau cazul către propriul stat membru al cărui resortisant este, pentru ca statul membru al cărui resortisant este să ofere protecție consulară în conformitate cu legislația sau practicile sale naționale. Statul membru solicitat încetează să se mai ocupe de gestionarea cazului de îndată ce statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat confirmă că furnizează protecție consulară acestuia.

Articolul 4

Cetățenii nereprezentați în țările terțe

În sensul prezentei directive, „cetățean nereprezentat” înseamnă orice cetățean care are cetățenia unui stat membru și care nu este reprezentat într-o țară terță astfel cum este prevăzut la articolul 6.

Articolul 5

Membrii familiei cetățenilor nereprezentați în țările terțe

Se acordă protecție consulară membrilor de familie care nu sunt ei înșiși cetățeni ai Uniunii și care însoțesc cetățenii nereprezentați într-o țară terță, în aceeași măsură și în aceleași condiții ca și membrilor de familie ai cetățenilor din statul membru care oferă asistență, care nu sunt ei înșiși cetățeni ai Uniunii, în conformitate cu legislația sau cu practica națională.

Articolul 6

Absența reprezentării

În sensul prezentei directive, un stat membru nu este reprezentat într-o țară terță dacă nu are o ambasadă sau un consulat stabilit în mod permanent sau dacă nu are o ambasadă, un consulat sau un consul onorific care să fie efectiv în măsură să furnizeze protecție consulară într-un anumit caz.

*Articolul 7***Accesul la protecție consulară și alte acorduri**

- (1) Cetățenii nereprezentați au dreptul să solicite protecție din partea ambasadei sau a consulatului oricărui stat membru.
- (2) Fără a aduce atingere articolului 2, un stat membru poate reprezenta un alt stat membru în mod permanent, iar ambasadele sau consulatele statelor membre pot, atunci când se consideră necesar, să încheie acorduri practice privind distribuirea responsabilităților referitoare la furnizarea de protecție consulară pentru cetățenii nereprezentați. Statele membre informează Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) cu privire la aceste acorduri, care sunt făcute publice de către Uniune și statele membre pentru a asigura transparența pentru cetățenii nereprezentați.
- (3) În cazurile în care a fost încheiat un acord practic, astfel cum se prevede la alineatul (2), o ambasadă sau un consulat de la care cetățeanul nereprezentat solicită protecție consulară și care nu este desemnat ca fiind competent în conformitate cu acordul specific în vigoare se asigură că cererea din partea cetățeanului este redirecționată către ambasada sau consulatul competent, cu excepția cazului în care protecția consulară ar fi compromisă astfel, în special dacă urgența problemei impune o acțiune imediată din partea ambasadei sau a consulatului solicitat.

*Articolul 8***Identificare**

- (1) Solicitanții protecției consulare fac dovada că sunt cetățeni ai Uniunii prezentând un pașaport sau o carte de identitate.
- (2) Dacă cetățeanul Uniunii nu poate prezenta un pașaport valabil sau o carte de identitate valabilă, cetățenia poate fi dovedită prin orice alte mijloace, după caz, inclusiv prin consultarea autorităților diplomatice sau consulare din statul membru al cărui resortisant susține că este solicitantul.
- (3) În ceea ce privește membrii de familie menționați la articolul 5, identitatea și existența relației de familie poate fi dovedită prin orice mijloace, inclusiv consultarea de către statul membru care acordă asistență a autorităților diplomatice sau consulare din statul membru ai căror resortisanți sunt cetățenii menționați la alineatul (1).

*Articolul 9***Tipuri de asistență**

Protecția consulară menționată la articolul 2 poate include asistență, printre altele, în următoarele situații:

- (a) arest sau detenție;
- (b) atunci când un cetățean este victima unei infracțiuni;
- (c) accident grav sau boală gravă;
- (d) deces;
- (e) ajutor și repatriere în caz de urgență;
- (f) necesitatea eliberării unor documente de călătorie provizorii astfel cum se prevede în Decizia 96/409/PESC ⁽¹⁾.

CAPITOLUL 2

MĂSURI DE COORDONARE ȘI COOPERARE*Articolul 10***Norme generale**

- (1) Autoritățile diplomatice și consulare ale statelor membre cooperează și se coordonează îndeaproape între ele și cu Uniunea pentru a asigura protecția cetățenilor nereprezentați, în conformitate cu articolul 2.

⁽¹⁾ Decizia 96/409/PESC a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, din 25 iunie 1996 de instituire a unui document de călătorie provizoriu (JO L 168, 6.7.1996, p. 4).

(2) Atunci când un stat membru primește o cerere de protecție consulară din partea unei persoane care susține că este un cetățean nereprezentat sau este informat cu privire la o anumită situație de urgență a unui cetățean nereprezentat, dintre cele enumerate la articolul 9, acesta consultă fără întârziere Ministerul Afacerilor Externe al statului membru al cărui resortisant susține că este persoana sau, după caz, ambasada sau consulatul competent al statului membru respectiv și îi furnizează toate informațiile relevante pe care le are la dispoziție, inclusiv cu privire la identitatea persoanei în cauză și la eventualele costuri ale protecției consulare și cu privire la membrii de familie care au nevoie, de asemenea, de furnizarea protecției consulare. Cu excepția cazurilor de extremă urgență, această consultare are loc înainte de furnizarea asistenței. Statul membru care acordă asistență facilitează, de asemenea, schimbul de informații între cetățeanul în cauză și autoritățile din statul membru al cărui resortisant este cetățeanul.

(3) Dacă i se solicită, statul membru al cărui resortisant este cetățeanul furnizează toate informațiile relevante în cazul respectiv Ministerului Afacerilor Externe sau ambasadei sau consulatului competent din statul membru care acordă asistență. Acesta este, de asemenea, responsabil de orice contacte necesare cu membrii de familie sau alte persoane sau autorități relevante.

(4) Statele membre informează SEAE, prin intermediul site-ului său internet securizat, cu privire la punctul (punctele) de contact relevant(e) din cadrul Ministerelor Afacerilor Externe.

Articolul 11

Rolul delegațiilor Uniunii

Delegațiile Uniunii cooperează și se coordonează îndeaproape cu ambasadele și consulatele statelor membre pentru a contribui la cooperarea și coordonarea locală și în situații de criză, în special prin furnizarea sprijinului logistic disponibil, inclusiv spațiile pentru birouri și facilitățile organizaționale, cum ar fi cazarea temporară pentru personalul consular și pentru echipele de intervenție. Delegațiile Uniunii și sediile SEAE facilitează, de asemenea, schimbul de informații între ambasadele și consulatele statelor membre și, după caz, cu autoritățile locale. Delegațiile Uniunii pun, de asemenea, la dispoziție informații cu caracter general cu privire la asistența la care ar putea avea dreptul cetățenii nereprezențați, în special cu privire la acordurile practice convenite, dacă este cazul.

Articolul 12

Cooperarea locală

Reuniunile de cooperare locală includ un schimb periodic de informații privind aspecte relevante pentru cetățenii nereprezențați. În cadrul acestor reuniuni, statele membre convin, dacă este necesar, asupra acordurilor practice menționate la articolul 7, pentru a se asigura că cetățenii nereprezențați sunt protejați efectiv în țara terță respectivă. Cu excepția unor dispoziții contrare convenite de statele membre, reuniunile sunt prezidate de către un reprezentant al unui stat membru, în strânsă cooperare cu delegația Uniunii.

Articolul 13

Pregătirea pentru situații de criză și cooperarea

(1) Planurile locale pentru situații de urgență iau în considerare cetățenii nereprezențați. Statele membre reprezentate într-o țară terță își coordonează între ele și cu delegația Uniunii planurile pentru situații de urgență pentru a asigura că cetățenii nereprezențați beneficiază pe deplin de asistență în cazul unei crize. Ambasadele sau consulatele competente sunt informate în mod corespunzător cu privire la modalitățile de pregătire pentru situații de criză și, după caz, sunt implicate.

(2) În cazul unei crize, Uniunea și statele membre cooperează îndeaproape pentru a asigura o asistență eficientă pentru cetățenii nereprezențați. Acestea se informează cu privire la capacitățile de evacuare disponibile în timp util, atunci când este posibil. La cererea acestora, statele membre pot fi sprijinite de echipe de intervenție existente la nivelul Uniunii, inclusiv experți consulari, în special din statele membre nereprezentate.

(3) Statul-pilot sau statul (statele) membru (membre) care coordonează asistența răspunde (răspund) de coordonarea oricărui sprijin furnizat pentru cetățenii nereprezențați, cu sprijinul celorlalte state membre în cauză, al delegației Uniunii și al sediului SEAE. Statele membre furnizează statului-pilot sau statului (statelor) membru (membre) care coordonează asistența toate informațiile relevante privind cetățenii lor nereprezențați care se află într-o situație de criză.

(4) Statul-pilot sau statul (statele) membru (membre) care coordonează asistența pentru cetățenii nereprezentăți poate (pot) solicita, după caz, sprijin din partea instrumentelor cum ar fi structurile de gestionare a crizelor din cadrul SEAE și Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii.

CAPITOLUL 3

PROCEDURI FINANCIARE

Articolul 14

Norme generale

(1) Cetățenii nereprezentăți se angajează să ramburseze costul protecției consulare statului membru ai căror resortisanți sunt, în aceleași condiții ca și resortisanții statului membru care acordă asistență, utilizând formularul standard prevăzut în anexa I. Cetățenilor nereprezentăți li se solicită să se angajeze să ramburseze numai costurile care ar fi suportate, în aceleași condiții, de resortisanții statului membru care acordă asistență.

(2) Statul membru care acordă asistență poate solicita statului membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat rambursarea costurilor menționate la alineatul (1), utilizând formularul standard prevăzut în anexa II. Statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat rambursează aceste costuri într-un interval rezonabil, care nu depășește 12 luni. Statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat poate solicita cetățeanului nereprezentat în cauză să ramburseze astfel de costuri.

(3) Atunci când protecția consulară furnizată unui cetățean nereprezentat în cazul arestului sau detenției implică costuri neobișnuit de mari, dar esențiale și justificate legate de deplasare, cazare sau traducere pentru autoritățile diplomatice sau consulare, statul membru care acordă asistență poate solicita rambursarea unor astfel de costuri de către statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat, care i le rambursează într-un interval rezonabil, care nu depășește 12 luni.

Articolul 15

Procedura simplificată în situații de criză

(1) În situații de criză, statul membru care acordă asistență transmite eventualele cereri de rambursare a costurilor pentru orice sprijin furnizat unui cetățean nereprezentat către Ministerul Afacerilor Externe din statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat. Statul membru care acordă asistență poate solicita o astfel de rambursare chiar dacă cetățeanul nereprezentat nu a semnat un angajament de rambursare în conformitate cu articolul 14 alineatul (1). Acest lucru nu împiedică statul membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat să obțină rambursarea din partea cetățeanului nereprezentat pe baza normelor interne.

(2) Statul membru care acordă asistență poate solicita statului membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat să ramburseze astfel de costuri proporțional, prin împărțirea valorii totale a costurilor efective suportate la numărul de cetățeni care beneficiază de asistență.

(3) Atunci când statul membru care acordă asistență a fost sprijinit financiar prin asistență din partea mecanismului de protecție civilă al Uniunii, orice contribuție din partea statului membru al cărui resortisant este cetățeanul nereprezentat se stabilește după deducerea contribuției Uniunii.

CAPITOLUL 4

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 16

Tratament mai favorabil

Statele membre pot adopta sau menține dispoziții mai favorabile decât cele ale prezentei directive, în măsura în care acestea sunt compatibile cu aceasta.

Articolul 17

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 mai 2018.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat prin prezenta directivă.

Articolul 18

Abrogare

Decizia 95/553/CE se abrogă cu efect de la 1 mai 2018.

Articolul 19

Raportare, evaluare și revizuire

(1) Statele membre furnizează Comisiei toate informațiile relevante privind punerea în aplicare a prezentei directive. Pe baza informațiilor furnizate, Comisia înaintează un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive până la 1 mai 2021.

(2) În raportul menționat la alineatul (1), Comisia evaluează modul în care prezenta directivă a fost aplicată și analizează dacă sunt necesare măsuri suplimentare, inclusiv, după caz, modificări pentru adaptarea prezentei directive în vederea facilitării în continuare a exercitării dreptului cetățenilor Uniunii la protecție consulară.

Articolul 20

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 21

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Luxemburg, 20 aprilie 2015.

Pentru Consiliu
Președintele
E. MOGHERINI

ANEXA I

A. Formular comun pentru angajament de rambursare a costurilor protecției consulare în cazul asistenței financiare

ANGAJAMENT DE RAMBURSARE A COSTURILOR PROTECȚIEI CONSULARE
(ASISTENȚĂ FINANCIARĂ) – [articolul 14 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/637]

Subsemnatul (Subsemnata), (domnul/doamna) (numele și prenumele cu majuscule)

.....
titular(ă) al (a) pașaportului nr. emis la

confirm prin prezenta primirea de la Ambasada/Consulatul din

..... la

a sumei de

sub formă de avans în scopul

..... (inclusiv orice taxe aplicabile)

și/sau mă oblig să rambursez la cerere Ministerului Afacerilor Externe/Guvernului [statului membru de cetățenie]

în conformitate cu dreptul intern al acestui stat membru, echivalentul sumei menționate sau echivalentul tuturor costurilor plătite în contul meu sau care mi-au fost furnizate în avans, inclusiv costurile suportate de membrul (membrii) familiei mele care mă însoțesc (însoțesc), în (moneda)

la rata de schimb aplicabilă în ziua în care s-a făcut avansul sau în care s-au plătit costurile.

Adresa mea (*) (cu majuscule) (țara)

este:

DATA SEMNĂTURA

(*) Dacă nu aveți un domiciliu stabil, vă rugăm să indicați o adresă de contact.

B. Formular comun pentru angajament de rambursare a costurilor protecției consulare în cazul repatrierii

ANGAJAMENT DE RAMBURSARE A COSTURILOR PROTECȚIEI CONSULARE
(REPATRIERE) – [articolul 14 alineatul (1) din Directiva (UE) 2015/637]

Subsemnatul (Subsemnata), (domnul/doamna) (numele și prenumele cu majuscule)

.....
născut(ă) la (localitatea) în (țara)

la (data)

titular(ă) al (a) pașaportului nr. emis la

la și cu actul de identitate nr.

și nr. de asigurare socială și autoritatea competentă (după caz/dacă este relevant)

.....
mă angajez prin prezenta să rambursez la cerere Guvernului

.....
în conformitate cu dreptul intern al acestui stat membru, echivalentul tuturor costurilor plătite în contul meu sau care mi-au fost furnizate în avans de către funcționarul consular

al Guvernului la

în scopul repatrierii sau în legătură cu repatrierea în

a mea și a membrilor familiei mele care mă însoțesc și să plătesc toate taxele consulare aferente repatrierii.

Acestea sunt:

(i) (*) Cheltuieli de transport

Cheltuieli de ședere

Cheltuieli diverse

MINUS contribuția personală

TAXE CONSULARE:

Taxă de repatriere

Taxă privind asistența medicală

Taxe de pașaport/de urgență

(... ore, la ... pe oră ...)

(ii) (*) Toate sumele în contul meu în scopul repatrierii sau în legătură cu repatrierea mea și a membrilor familiei mele care mă însoțesc, care nu pot fi stabilite în momentul semnării de către mine a prezentului angajament.

Adresa mea (**) (cu majuscule) (țara)

este:

.....

.....

DATA SEMNĂTURA

(*) Se elimină mențiunile necorespunzătoare: Funcționarul consular și solicitantul ar trebui să parafeze fiecare eliminare pe margine.

(**) Dacă nu aveți un domiciliu stabil, vă rugăm să indicați o adresă de contact.

ANEXA II

Formular de solicitare a rambursării

SOLICITARE DE RAMBURSARE [articolul 14 alineatele (2) și (3) din Directiva (UE) 2015/637]

1. Ambasada sau consulatul statului membru solicitant
2. Ambasada sau consulatul competent sau Ministerul Afacerilor Externe al statului membru al cărui resortisant este cetățeanul
3. Identificarea evenimentului
(data, locul)
4. Date privind cetățeanul (cetățenii) care beneficiază de asistență (se anexează separat)

Numele și prenumele	Locul și data nașterii	Tipul și numărul documentului de călătorie	Tipul de asistență acordată	Costuri
---------------------	------------------------	--	-----------------------------	---------

5. Costuri totale
 6. Contul bancar pentru rambursare
 7. Anexat: angajament de rambursare (după caz)
-